

تشخیص و تعریف ناتوانی یادگیری در دانش آموزان

مؤلف:

مهدی مصلح گرمی

وحید محمدی زاده آباد

محسن قربانی

سجاد علی نژاد قلی بیگلو

عنوان و نام پدیدآور	: تشخیص و تعریف ناتوانی یادگیری در دانش‌آموزان/ مولف مهدی مصلح‌گرمی ... [و دیگران].
مشخصات نشر	: تهران: کیان ادب، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۴ ص.
شابک	: ۹۷۸-۱-۹۸۸۳۲-۶۲۲-۱: ۴۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: مولف مهدی مصلح‌گرمی، وحید محمدی زرج‌آباد، محسن قربانی، سجاد علی‌نژادقلی‌بیگلو.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۱۳ - ۱۱۴.
موضوع	: یادگیری -- اختلالات
موضوع	: Learning disabilities
موضوع	: یادگیری -- اختلالات -- درمان
موضوع	: Learning disabilities -- Treatment
موضوع	: کودکان ناتوان در یادگیری -- آموزش و پرورش
موضوع	: Learning disabled children -- Education
شناسه افزوده	: مصلح گرمی، مهدی، ۱۳۷۲-
رده بندی کنگره	: LC۴۷۰۴
رده بندی دیویی	: ۹/۳۷۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۹۶۴۵۲
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

تشخیص و تعریف ناتوانی یادگیری در دانش‌آموزان

۹۷۸-۱-۹۸۸۳۲-۶۲۲-۱

مهدی مصلح گرمی

وحید محمدی زرج آباد

محسن قربانی

سجاد علی نژاد قلّی بیگلو

جلد ۵۰۰

۴۵۰۰۰۰ ریال

انتشارات کیان ادب

چاپ و صحافی انتشارات کیان ادب

تهران - خیابان کریم خان - خیابان برادران شاداب - شماره ۵۲

تهران - چهارصد دستگاه نازی آباد - خیابان دکتر شریعتی - مجتمع آموزشی دکتر شریعتی - تلفن مرکز

پخش و نشر: ۰۲۱۵۵۶۴۴۴۸۵ و ۰۹۱۲۶۱۷۳۲۶۱

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۳	تاریخچه
۱۵	تعریف اختلالات یادگیری
۲۱	عوامل آموزشی
۲۲	عوامل محیطی
۲۲	رشد اجتماعی و عاطفی
۲۲	عوامل روانی
۲۳	عوامل ژنتیکی
۲۳	عوامل بیوشیمیایی
۲۳	عوامل پیش، هنگام و بعد از تولد
۲۳	تاخیر رشد
۲۴	نقص جزئی در کار مغز
۲۴	درجه شیوع (فراوانی)
۲۶	روانشناسی رشد و نظریه های بالیدگی در مورد ناتوانی های یادگیری
۲۶	تاخیر رشد بالیدگی
۲۸	مراحل بالیدگی رشد پیاژه

- ۲۸ ..... مراحل رشد کودک بهنجار
- ۲۹ ..... روانشناسی رفتاری و آموزش مستقیم
- ۳۰ ..... آموزش مستقیم
- ۳۱ ..... تحلیل رفتار
- ۳۱ ..... خلاصه روشهای توصیه شده برای تحلیل رفتار و آموزش مستقیم
- ۳۲ ..... مراحل یادگیری
- ۳۳ ..... نکات قابل توجه معلمان
- ۳۳ ..... روانشناسی شناختی و یادگیری
- ۳۴ ..... اختلال های پردازش روانشناختی
- ۳۴ ..... تدریس بر اساس مفاهیم پردازش روانشناختی
- ۳۵ ..... الگوی خبر پردازش یادگیری
- ۳۶ ..... محرک های درون داد به ثبت کننده ی حسی
- ۳۷ ..... اهمیت ثبت کننده ی حسی در تدریس
- ۳۸ ..... اهمیت حافظه ی کوتاه مدت در تدریس
- ۳۹ ..... اهمیت حافظه دراز مدت در تدریس
- ۳۹ ..... کنترل اجرایی
- ۴۰ ..... اهمیت کنترل اجرایی در تدریس

چه بیارند کودکانی که تنها به دلیل داشتن ضعف خاص در دیکته، حساب یا روخوانی علی‌رغم داشتن هوش عادی، توانایی جسمی خوب و روانی سالم به دلیل شکستهای پی در پی تحصیلی برای همیشه با دنیای کتاب، مشق و مدرسه خداحافظی کرده‌اند. چه بیارند استعدادهایی که بدین سان نشکفته پیر گشته و می‌شوند و چه بیارند زبانهایی که جامعه ما از این راه متحمل می‌گردد.

ناتوانیهای یادگیری مقوله خاص دیگری است که در حیطه کودکان استثنایی قرار دارد و درصد چشمگیری از کودکان را در بر می‌گیرد. ناتوانیهای یادگیری، نارساییهای یادگیری خاصی است که در صورت عدم شناسایی آن معمولاً تحقیرها، توهینها، مقایسه‌های نابجای خردکننده و شکستهای تحصیلی پی در پی را به بار می‌آورد. میلیونها کودک در سراسر جهان به اختلالات یادگیری مبتلا هستند. آنان علی‌رغم رشد جسمی، ذهنی، زبانی، اجتماعی، اخلاقی و عاطفی طبیعی هنگامی که به سنین مدرسه می‌رسند با مشکلاتی ویژه روبرو می‌گردند که عرصه را بر آنها تنگ می‌کند. اشکال بزرگ این اختلال آن است که بر خلاف نابینایی، ناشنوایی، سرآمدی، ناسازگاری و معلولیت‌های جسمی که تشخیص آن در سنین پیش‌دبستانی به آسانی امکانپذیر است، براحتی نمی‌توان آن را در سنین پیش‌دبستانی تشخیص داد. کودک مبتلا به اختلال یادگیری خود نیز از این که نمی‌تواند در انجام تکالیف تحصیلی همانند دیگر

همسالانش موفق باشد، رنج می برد. او نیز همانند دیگر کودکان تصویری توانا و مثبت از خود ساخته است که به دلیل این اختلال و رویارویی بی در پی با ناکامیهای اصلی، فرعی تحصیلی این تصویر خدشه دار می شود و احساس حقارت درونی جایگزین آن می گردد. (حاج بابایی و دهقانی، ۱۳۷۲)

مسئله ناتوانیهای خاص یادگیری اخیراً به طور چشمگیری توسعه پیدا کرده و توجه متخصصان و دست اندرکاران مسائل آموزش کودکان را بیش از پیش به خود جلب نموده است، در کنار کودکان ناشنوا، نابینا و عقب مانده ذهنی کودکانی هستند که بدون اینکه ناشنوا باشند کلمات را درک نمی کنند و بعضی دیگر با اینکه نابینا نیستند اما آنچه را که می بینند درک نمی کنند. و گروهی دیگر از کودکان علی رغم آنکه از نظر ذهنی عقب مانده نبوده و همانند سایر همسالان خود هستند با روشهای معمول آموزشی قادر به یادگیری مفاهیم نمی باشند. معلمان مدارس استثنایی بسیار با این کودکان برخورد داشته اند. که به علت ناتوانیهای خاص در یادگیری خواندن، صحبت کردن، هجی کردن، نوشتن و حساب کردن و... در این مدارس آموزش می بینند.